

Samlad effektbedömning

LTS; Västra stambanan (Södertälje – Katrineholm),
framkomlighet för 750 m långa godståg, JTR1804f

Objektnummer: JTR1804f, Ärendenummer: TRV 2024/35446
Kontaktperson: Darelid Martin, PLnpp, 0771-921 921
Skede: Åtgärdsvalsstudie
Status: Granskad och godkänd av Trafikverket, 2025-03-28

Samlad effektbedömning

Konfidentialitetsnivå: □

Utskriftsdatum: 2025-05-09

Ärendenummer: TRV 2024/35446

Kontaktperson: Darelid Martin, PLnpp

Trafikverket, 781 89 Borlänge. Besöksadress Röda vägen 1

Kontakt: <https://etjanster.trafikverket.se/kundfragor-trafikverket>

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

Tidigt planeringsskede – osäkerheter finns avseende utformning och kostnader

Innehåll

Sammanfattning

Fördjupade beskrivningar

- Nuläge och brister
- Beskrivning av Åtgärden
- Syfte
- Kostnader
- Planeringsläge
- Trafiksystem som åtgärden ingår i
- Fördjupade analyser

Referenser

Åtgärdsbeskrivning

Detta dokument innehåller endast de delar av en Samlad effektbedömning som beskriver åtgärder, nuläge och kostnader.

Läs även mer på [Trafikverkets hemsida](#).

Sammanfattning

Geografi

Åtgärden ligger i Södermanland län och berör Flen och Gnesta kommuner kommun.

Nuläge och brister

EU ställer genom TEN-T förordningen (1315/2013) krav på långa godståg (740 meter). Den normala godkända längden på godståg i Sverige är 630 meter. I nuläget tillåts godståg upp till 730 meter att framföras endast på ett fåtal stråk och med stora restriktioner i Sverige.

Beskrivning av åtgärden

För att möjliggöra att 750 meter långa godståg ska kunna trafikera Västra stambanan mellan Södertälje och Katrineholm föreslås byggnation av nytt förbigångsspår och förlängning av befintligt förbigångsspår i Skebokvarn samt nytt förbigångsspår i Kolke.

Syfte och viktigaste förväntade effekter

Objektet syftar till att möjliggöra 750 meter långa tåg för godstrafik på aktuella sträckor. Syftet är vidare att stärka konkurrenskraften för godstransporter på järnväg.

Investeringskostnad

Kostnaden är 310 mnkr i prisnivå 2023-06. Objektets redovisade investeringskostnad är exklusive signalkostnad. Signalåtgärder i detta objekt förutsätter en nationell samordning och finansiering.

Planeringsläge

Detta objekt utgör en del av objektet som analyseras i den systemövergripande SEB som beskriver effekterna av att möjliggöra 750 m långa godståg på TEN-T stomnät gods (JTR1804f). I ett regeringsuppdrag som presenterades 31 augusti 2015 redovisade Trafikverket vilka möjligheter som finns att köra med längre och/eller tyngre godståg på det befintliga svenska järnvägsnätet. Efter regeringsuppdraget har Trafikverket fortsatt att på en strategisk nivå utreda fysiska förutsättningar och kostnader som ett underlag till åtgärdsplaneringen. Utredningens detaljeringsnivå motsvarar åtgärdsvalsstudie. Formell fysisk planläggning har inte inletts.

Fördjupad beskrivning

Åtgärdsnamn	LTS; Västra stambanan (Södertälje – Katrineholm), framkomlighet för 750 m långa godståg
Objekt-id	JTR1804f
Ärendenummer	TRV 2024/35446
Län	Södermanland
Kommun	Flen och Gnesta kommuner
Trafikverksregion	Mellersta regionen
Trafikslag	Järnväg
Skede	Åtgärdsvalsstudie
Typ av planläggning	Ej aktuellt i angivet skede

Nuläge och brister

EU ställer genom TEN-T förordningen (1315/2013) krav på långa godståg (740 meter). Den normala godkända längden på godståg i Sverige är 630 meter. I nuläget tillåts godståg upp till 730 meter att framföras endast på ett fåtal stråk och med stora restriktioner i Sverige.

Sverige har sedan början på 1990-talet genomfört anpassningar och byggnationer av mötesstationer samt förbigångsspår för tåg upp till 750 meter. Det har dock gjorts undantag där bedömningar har gjorts att nyttan varit alltför låg i förhållande till kostnaden för investeringen.

Trafikslagsspecifik information – nuläge och brister

Banlängd	Ej relevant
Banstandard	Varierande banstandard. Generell tillåten tåglängd är 630 meter.
Bantrafik	Varierande
Banflöde	Varierande

Beskrivning av åtgärden

För att möjliggöra att 750 meter långa godståg ska kunna trafikera Västra stambanan mellan Södertälje och Katrineholm föreslås byggnation av nytt förbigångsspår och förlängning av befintligt förbigångsspår i Skebokvarn samt nytt förbigångsspår i Kolke.

Planerade sträckor med åtgärder i den svarta ellipsen.

Trafikslagsspecifik information – förslag till åtgärd

Banlängd	Ej relevant
Banstandard	Åtgärden innefattar förlängning av befintliga spår, samtidig infart och nya förbigångsspår.
Bantrafik	Varierande
Banflöde	Varierande

Syfte och viktigaste effekt

Objektet syftar till att möjliggöra 750 meter långa tåg för godstrafik på aktuella sträckor. Syftet är vidare att stärka konkurrenskraften för godstransporter på järnväg.

Syftet är även att säkerställa att kraven från TEN-T-förordningen uppfylls till 2030 på stomnätet samt till år 2050 på det övergripande nätet där det finns dubbelspår.

Kostnader

Investeringskostnadskalkyl

Senaste rev datum	Prisnivå	Beräkningsmetod	Total-kostnad (mnkr)	Standard-avvikelse (mnkr)	Omräknad total-kostnad prisnivå 2023 (mnkr)	Standard-avvikelse prisnivå 2023 (mnkr)
2024-11-14	2023-6	GKI (endast ÅVS/Funktionsutredning)	310	93	310	93

Planeringsläge

Detta objekt utgör en del av objektet som analyseras i den systemövergripande SEB som beskriver effekterna av att möjliggöra 750 m långa godståg på TEN-T stomnät gods (JTR1804l). I ett regeringsuppdrag som presenterades 31 augusti 2015 redovisade Trafikverket vilka möjligheter som finns att köra med längre och/eller tyngre godståg på det befintliga svenska järnvägsnätet. Efter regeringsuppdraget har Trafikverket fortsatt att på en strategisk nivå utreda fysiska förutsättningar och kostnader som ett underlag till åtgärdsplaneringen. Utredningens detaljeringsnivå motsvarar åtgärdsvalsstudie. Formell fysisk planläggning har inte inletts.

Motivering avsteg från krav på samlad effektbedömning (SEB) med tillhörande samhällsekonomisk analys eller kalkyl (SEA/SEK):

Kraven på långa godståg bygger på EU-förordningen 1315/2013 om utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, som Sverige är skyldigt att följa. De åtgärder som bedöms krävas för att möta detta krav beskrivs i en systemövergripande SEB (ID JTR1804f). Aktuell SEB är en nedbrytning för sträckan Västra stambanan (delen Södertälje-Katrineholm) innehållande de åtgärder som har en bedömd kostnad >150 Mkr och som behöver beskrivas som separata objekt i syfte att underlätta framtida hantering. Då de är en del i en större helhet för att möjliggöra långa godståg är bedömningen att en SEB med SEK för dessa åtgärder inte är relevant att ta fram, då den ger en missvisande bild av åtgärdens nytta. Redovisning av nyttor sker i den systemövergripande SEB:en.

Trafiksystem som åtgärden ingår i

Analys	Nettonuvärde	NNK
Trafiksystem som åtgärden ingår i	5530	1,4

Kommentar: Åtgärden ligger på en sträcka som ingår i det av EU utpekade stomnätet för godstrafik (TEN-T stomnät gods). För att möjliggöra 750 m långa tåg för godstrafik på TEN-T stomnät gods föreslås ett antal nya samt förlängning av ett antal befintliga mötesstationer/förbigångsspår. Aktuella sträckor är Göteborg – Skälebol – Kornsjö (NVB), Göteborg – Malmö (VKB), Göteborg – Hallsberg (VSB), Laxå – Charlottenberg (VLB), SSB in mot Stockholm, VSB in mot Stockholm, Hallsberg – Frövi – Kilafors (GSGB), Hallsberg – Frövi – Kilafors (NSB), Hudiksvall – Sundsvall – Västeråsby (OKB, ÅDB) samt Kilafors – Ånge (NSB).

Fördjupade analyser

Referenser

Referenser	Namn/beskrivning
1	Kostnadsunderlag, GKI
Systemanalys	453e552d-3686-4849-a98c-1fcb5b6b3cc9

SEB Id för denna SEB: 6840e3f6-4c50-45ab-aa79-3f0dda9c5cf0

Objektnummer: JTR1804f, Ärendenummer: TRV 2024/35446
Kontaktperson: Darelid Martin, PLnpp, 0771-921 921
Skede: Åtgärdsvalsstudie
Status: Granskad och godkänd av Trafikverket, 2025-03-28

Samlad effektbedömning

Utskriftsdatum: 2025-05-09
Ärendenummer: TRV 2024/35446
Kontaktperson: Darelid Martin, PLnpp
Trafikverket, 781 89 Borlänge. Besöksadress Röda vägen 1
Kontakt: <https://etjanster.trafikverket.se/kundfragor-trafikverket>
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

Tidigt planeringsskede – osäkerheter finns avseende utformning och kostnader